VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE 204/2022 vp
Sähköenergialaskujen perusteella myönnettävä kotitalousvähennys

TIMO ANNALA, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
FILIP KJELLBERG, FINANSSINEUVOS
VEROJAOSTO 25.10.2022

Suhde verojärjestelmään

- Lausunnoissa tuotu esiin, että ehdotettu verovähennys ongelmallinen verojärjestelmän kokonaisuuden näkökulmasta.
  - On totta, että ehdotetulla vähennyksellä ei ole veropoliittisia tavoitteita, vaan kyse on tarpeesta tukea kotitalouksien toimeentuloa kohonneiden sähkönhintojen johdosta. Näin ollen ehdotettu vähennys sopii huonosti yhteen Suomen verojärjestelmän kanssa eikä sitä voida pitää perusteltuna pelkästään verojärjestelmän näkökulmasta tarkasteltuna.
  - Kyse on poikkeuksellisten aikojen poikkeuksellisesta toimenpiteestä, ja se on tarkoitettu vain määräaikaiseksi tueksi helpottamaan kotitalouksien taloudellista tilannetta kohonneiden sähkökustannusten johdosta.
  - Koska olemassa oleva vähennys, mahdollista toteuttaa vuoden 2023 alusta.

Vaikutukset sähkön kulutukseen

- Lausunnoissa tuotu esiin, että ehdotettu vähennys heikentää kotitalouksien kohtaamaa signaalia sähkön niukkuudesta ja siten vähentää kannustinta vähentää sähkönkulutusta.
  - Lähtökohtaisesti korkea sähkön hinta kannustaa vahvasti alentamaan sähkönkulutusta.
  - Arvonlisäverokannan määräaikainen alentaminen sekä kotitalouksille suunnattu verovähennys pienentävät tätä kannustinta.
  - Verovähennys kuitenkin hyödyttää kotitalouksia vähitellen verovuoden aikana eli pääosin myöhemmin kuin sähkölaskut tulevat maksettaviksi → luultavasti vähentää verovähennyksen haitallista kannustinta.

Vähennyksen kohdentuminen

- Lausunnoissa tuotu esiin, että tuki on hyvin laaja-alainen ja huonosti kohdentuva. Keinona parantaa kohdentumista ehdotettu tuloihin liittyvää poistumaa.
  - Ehdotettu verovähennys tulee kohdentumaan myös kotitalouksille, jotka eivät tukea välttämättä tarvitsisi.
  - Sinänsä verovähennyksiin on mahdollista rakentaa tuloihin perustuva poistuma.
  - Edellyttäisi kuitenkin uutta verovähennystä. Uuden verovähennyksen lisääminen Verohallinnon järjestelmiin siten, että se olisi toimeenpantavissa vuoden 2023 alusta, ei ole enää tässä vaiheessa mahdollista.

Muita huomioita

- Vain suoraan samoihin sähköenergiakustannuksiin myönnettävä avustus estäisi vähennyksen. Yleisesti asumiskustannuksiin myönnettävät avustukset eivät estäisi vähennyksen myöntämistä, vaikka avustuksessa huomioitaisiin myös sähkökustannukset.
- Ehdotettua 3 momentin toista virkettä voitaisiin täsmentää siten, että merkitystä olisi kustannusten vähentämisellä nimenomaisesti tuloverotuksessa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!